

Народна банка на Република Македонија

**Стратегиски план
на Народната банка на Република Македонија
за периодот 2015-2017 година**

мај 2014 година

Врз основа на член 47 став 1 точка 9 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12 и 43/14) и член 12 став 6 од Правилникот за планирање Пр. бр. 02-15/VIII-2/2013 од 1 август 2013 година, Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

Стратегиски план на Народната банка на Република Македонија за периодот 2015-2017 година

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Стратегискиот план на Народната банка на Република Македонија (во понатамошниот текст: Народната банка) претставува појдовен документ во процесот на стратегиското планирање и ја дава стратегиската визија на Народната банка во наредниот тригодишен период.

2. Стратегискиот план на Народната банка се ревидира секоја година и претставува основа за подготовка на Насоките за работа на Народната банка и на Програмата за работа на Народната банка со кои се утврдуваат годишните програми за остварување на целите, следењето на нивното остварување и навременото преземање соодветни мерки.

3. Стратегискиот план на Народната банка обезбедува комплементарност на плановите на организациските единици заради ефикасно извршување на поставените цели и го утврдува приоритетот на користењето на расположливите ресурси.

4. Стратегискиот план на Народната банка ја утврдува мисијата, визијата за иднината, организациските вредности и стратегиските цели на Народната банка, во зависност од макроекономското окружување и клучните предизвици за наредниот период.

Стратегиските цели, во смисла на овој стратегиски план, се поделени на основни стратегиски цели и стратегиски цели коишто придонесуваат за остварување на основните стратегиски цели.

II. МИСИЈА

5. Мисијата на Народната банка е да ја одржува ценовната стабилност, како и финансиската стабилност, и да придонесува за зголемување на економската благосостојба и животниот стандард на граѓаните.

III. ВИЗИЈА

6. Визијата на Народната банка е да биде препознаена како независна, одговорна, професионална и транспарентна институција којашто ужива висока доверба и кредибилитет во јавноста.

IV. ВРЕДНОСТИ

7. При остварување на стратегиските цели, Народната банка и понатаму ќе ги негува и ќе ги одржува следниве вредности:

Квалитет - остварување на целите и очекувањата на вработените и на домашните и странските правни и физички лица, преку постојано подобрување на стандардите на работење, во согласност со најдобрите меѓународни практики;

Интегритет - обезбедување конзистентност, точност и чесност при остварувањето на целите и активностите;

Лојалност - давање приоритет на остварувањето на интересите на Народната банка во однос на интересите на поединци или групи и посветеност кон постигнувањето на мисијата на институцијата, визијата и стратегиските цели;

Транспарентност - обезбедување навремено и јасно информирање на вработените и на домашните и странските правни и физички лица за одлуките и мерките на Народната банка;

Лидерство - потпирање врз здравите амбиции, интелектот и самодисциплината изградени врз основа на заемна доверба на вработените;

Иновативност - стимулирање на иновациите, одржливо подобрување и критичко размислување;

Професионализам - здрави процени и висок интелектуален капацитет;

Тимски дух - обезбедување синергија и култура на споделување на знаењето и тимската работа.

V. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ И КЛУЧНИ ПРЕДИЗВИЦИ

8. Амбиентот во којшто ќе се остваруваат стратегиските цели и задачи на Народната банка во следните три години се оценува како постабилен, односно период во којшто постепено ќе се исцрпуваат последиците од последната глобална криза. Сепак, и понатаму постои неизвесност во однос на глобалното заздравување, потенцијална ранливост во одредени сегменти, како и неповолни ризици од економска и некономска природа. Имено, и покрај постепеното стабилизирање на економските и на финансиските текови по преземените фискални и монетарни мерки, како резултат на ранливоста на финансискиот сектор и на јавните финансии во поголем број земји, динамиката на економското закрепнување во глобални рамки и понатаму е неизвесна и придружена со ризици. Во вакво окружување, Народната банка редовно ќе ги следи глобалните трендови и во согласност со динамиката на заздравувањето на домашната економија, ќе се оценува потребата за соодветно приспособување на монетарната политика. Заради зголемување на капацитетот за навремено откривање на евентуалните ризици, како и за согледување на идните движења и промени кај окружувањето, Народната банка и натаму ќе ја унапредува аналитичката и истражувачката работа. Оперативната рамка на монетарната политика, како и досега, ќе биде поставена на флексибилна основа и во полза на ефикасното управување со ликвидноста на банкарскиот систем и одржувањето рамнотежа на девизниот пазар. Управувањето со девизните резерви ќе се остварува во согласност со макроекономските движења, домашните и меѓународните услови, почитувајќи ги принципите на сигурност, ликвидност и профитабилност. Со тоа, монетарната политика и натаму ќе придонесува за

вкупната макроекономска стабилност, како клучен фактор во создавањето поволен амбиент за одржлив економски раст.

Имајќи ја предвид законски утврдената цел за одржување на стабилноста на банкарскиот и финансискиот систем, ќе продолжат активностите за јакнење на банкарската супервизија. Следејќи ги тенденциите во ЕУ, ќе се посветува поголемо внимание на системски значајните банки, како и на постепено приспособување кон новите меѓународни банкарски стандарди и супервизорски практики. Воедно, постојано ќе се унапредуваат и ќе се продлабочуваат анализите на банкарскиот систем, неговата стабилност и отпорност на шокови, како и севкупната финансиска стабилност на земјата.

Во контекст на стратегиската определба за членство на Република Македонија во Европската Унија и на очекуваното натамошно зголемување на степенот на интеграција на нашата економија во рамки на глобалната економија, активностите на Народната банка и натаму ќе бидат насочени кон постепено достигнување на барањата на ЕУ и Европскиот систем на централни банки.

Остварувањето на стратегиските цели бара активното следење на трендовите во централното банкарство, натамошно зајакнување на институционалниот капацитет, како и унапредување и развој на човечкиот капитал.

VI. СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ НА НАРОДНАТА БАНКА

9. Основни стратегиски цели се следниве:

9.1. Во наредниот тригодишен период, Народната банка и натаму ќе биде насочена кон успешно одржување на ценовната стабилност преку спроведување на избраната монетарна стратегија на одржување стабилен девизен курс на денарот во однос на еврото.

9.2. Народната банка и натаму ќе дава придонес кон одржувањето стабилен и сигурен банкарски систем, како основен предуслов за финансиската стабилност.

9.3. Народната банка и натаму ќе ја поддржува општата економска политика без да го загрози остварувањето на основната цел, постигнување и одржување на ценовната стабилност, во согласност со принципот на отворена пазарна економија со слободна конкуренција.

10. Стратегиски цели во зависност од областа на работењето на Народната банка се следниве:

10.1. Утврдување и спроведување на монетарната политика и поддршка на финансиските пазари

- Изработка на навремени и висококвалитетни макроекономски проекции и анализи, како поддршка во процесот на донесување одлуки за монетарната политика;
- Приспособување на оперативната рамка на монетарната политика согласно со условите на пазарот и економските движења;
- Поддршка на развојот на финансиските пазари заради ефикасна трансмисија на монетарната политика и за продлабочено финансиско посредување;

- Влијание врз очекувањата на економските субјекти заради постигнување ефективна трансмисија на монетарната политика, преку публикување редовни извештаи на НБРМ со јасни погледи за идните економски движења и информации.

10.2. Управување со девизните резерви на Република Македонија

- Унапредување на процесот на управување со девизните резерви и одржување висока флексибилност при управувањето, поаѓајќи од принципите на сигурност, ликвидност и профитабилност;
- Диверзификација на девизните резерви по издавачи, валути и инструменти заради управување со кредитниот ризик, ликвидносниот ризик, валутниот ризик и каматниот ризик.

10.3. Финансиска стабилност

- Натамошно унапредување на надзорот над банките и штедилниците;
- Продлабочување на анализите за финансиската стабилност;
- Постојано унапредување на банкарската регулатива, имајќи ги предвид новите базелски принципи за ефикасна банкарска супервизија и новата европска директива и регулатива од областа на банкарството;
- Проширување на соработката со другите финансиски супервизорски органи, Фондот за осигурување на депозити и Министерството за финансии.

10.4. Издавање и управување со книжните и кованите пари на Република Македонија

- Зголемување на ефикасноста на системот за снабдување и обработка на книжните и кованите пари;
- Зголемување на квалитетот и функционалноста на готовите пари во оптек.

10.5. Платни системи

- Одржување највисок степен на сигурност, стабилност и ефикасност на платните системи;
- Приспособување на рамката за надгледување на платните системи согласно со новите меѓународно прифатени стандарди за работа на платните системи.

10.6. Статистика

- Воведување нови и усогласување на постојните статистики што се во надлежност на Народната банка со меѓународните стандарди и нивно приспособување кон барањата на Европската Унија, како и

зголемување на обемот и детаљноста на податоците коишто се доставуваат до корисниците.

10.7. Студии и истражувања во областа на економијата и финансиите

- Развој на истражувачката дејност во областите коишто се од клучно значење за ефикасно остварување на целите на Народната банка.

10.8. Информациска технологија

- Брза и ефикасна обработка на податоците и создавање информации за полесно носење одлуки преку подобрување на информативните системи во Народната банка во согласност со најдобрите меѓународни практики од областа на управувањето со ИТ-услугите.

10.9. Внатрешна ревизија

- Одржување на целосната усогласеност на работењето на внатрешната ревизија со Стандардите за професионална практика на внатрешната ревизија;
- Подобрување на квалитетот на ревизорските и советодавните активности;
- Подобрување на процесот на интерна самопроцена на работењето на внатрешната ревизија.

10.10. Општ менаџмент

- Развој и усовршување на стратешкото планирање, како основа на среднорочната визија за работењето, заради унапредување на корпоративното управување, оптимална распределба на ресурсите за остварување на приоритетните цели и институционална структура и организација;
- Подготовка на Народната банка за приклучување и членство во Европскиот систем на централни банки, преку постепено јакнење на административните капацитети, како и учество на Народната банка во реформските активности на државата за исполнување на обврските коишто произлегуваат од членството на Република Македонија во Европската Унија;
- Воспоставување структурирана рамка за идентификување и управување со ризиците заради ублажување на влијанието на неизвесностите во работењето, зголемување на ефикасноста и ефективноста при остварување на стратешките цели и задачи на Народната банка;
- Воспоставување интегриран и поефикасен систем за управување со финансиите на Народната банка;
- Зајакнување на управувањето со човечките ресурси;

- Подобрување на правната регулатива заради откривање и минимизирање на правните ризици при остварувањето на целите и извршувањето на задачите на Народната банка и следење и контрола на усогласеноста на актите на Народната банка со прописите во земјата;
- Обезбедување оптимални работни услови во рамките на физичкото окружување, во согласност со деловните барања и потреби на Народната банка и стандардите и нормите утврдени во Република Македонија;
- Зголемување на подготвеноста за управување во кризни ситуации, во смисла на заштита на луѓето, материјалните добра и клучните податоци и информации, како и воспоставување услови за нормално извршување на деловните процеси во разумна временска рамка;
- Зголемување на транспарентноста на работењето, проширување на комуникацијата со јавноста и натамошен развој на финансиската едукација;
- Развој на музејската, библиотечната и историско-архивската дејност.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

11. Стратегискиот план на Народната банка на Република Македонија за периодот 2015-2017 година влегува во сила на денот на донесувањето, а ќе се применува од 1 јануари 2015 година.

12. Стратегискиот план на Народната банка на Република Македонија за периодот 2014-2016 година престанува да важи на 1 јануари 2015 година.

С.П.бр. 02-15/VI-1/2014
29 мај 2014 година
Скопје

Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка на
Република Македонија
Димитар Богов